

Силабус курсу

Охорона праці та навколишнього середовища

Ступінь вищої освіти - бакалавр

Спеціальність 174 «Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка»

Освітньо-професійна програма: «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології»

Рік навчання: I, Семестр: I

Кредитів: 4 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

Контактна інформація

к.і.н. Сапожник Григорій Вікторович

grig_vik@yahoo.com, +380975502041

Опис дисципліни

Дисципліна “Охорона праці та навколишнього середовища” розроблена з урахуванням того, щоб студенти на освітньо-кваліфікаційному рівні «бакалавр» засвоїли головні положення, а також окремі питання охорони праці в дисциплінах професійного спрямування. Вона передбачає вивчення актуальних питань охорони праці з урахуванням особливостей майбутньої професійної діяльності випускників, а також досягнень науково-технічного прогресу.

Засвоївши програму навчальної дисципліни “Охорона праці та навколишнього середовища” студенти мають бути здатними вирішувати професійні завдання з урахуванням вимог охорони праці та володіти основними професійними компетенціями з охорони праці та навколишнього середовища.

Структура курсу

Години (лек./пр.)	Тема	Результати навчання	Завдання
1/1	Тема 1. Законодавчі та нормативні документи з охорони праці	Знання про основні законодавчі та нормативні документи, що регулюють охорону праці та навколишнього середовища, їх значення та застосування. Розуміння вимог, що встановлюються законодавчими та нормативними документами, щодо організації безпечної праці та охорони здоров'я на робочому місці. Вміння знаходити та застосовувати відповідні законодавчі та нормативні документи для підготовки необхідної документації з охорони праці на підприємстві.	Питання, практична робота
2/1	Тема 2. Управління охороною праці, інструктажі з питань охорони праці.	Знання про основні принципи та вимоги до організації безпеки праці, ризики та небезпеки на робочому місці, правила та інструкції з охорони праці, вимоги до використання засобів індивідуального та колективного захисту. Розуміння важливості державного нагляду та громадського контролю за дотриманням правил охорони праці та їх ролі в запобіганні нещасним випадкам та професійним захворюванням на робочому місці.	Питання, практична робота

1/1	Тема 3. Розслідування нещасних випадків та аварій.	Студенти можуть набути знань та навичок щодо процедур розслідування випадків, визначення причин нещасних випадків та аварій, проведення оцінки наслідків і розроблення заходів щодо їх запобігання. Також студенти можуть навчитися визначати економічні наслідки випадків та інцидентів, що допоможе їм приймати обґрунтовані рішення у сфері безпеки праці	Питання, практична робота
2/2	Тема 4. Основи фізіології праці.	Розуміння основних принципів фізіології праці та санітарно-гігієнічних вимог до робочого середовища. Вони також зможуть оцінити вплив шкідливих речовин на здоров'я працюючих та розуміти, як цей вплив може бути зменшений шляхом застосування заходів з охорони праці та забезпечення безпечного робочого середовища.	Питання, практична робота
2/2	Тема 5. Контроль за дотриманням санітарно-гігієнічних вимог.	Розуміння методів та процедур контролю за дотриманням санітарно-гігієнічних вимог, а також класифікації умов праці за шкідливими факторами та оцінки їх відповідності санітарно-гігієнічним вимогам. Вони також зможуть зрозуміти роль державного нагляду та громадського контролю в забезпеченні дотримання санітарно-гігієнічних норм і стандартів	Питання, практична робота
2/2	Тема 6. Профілактичні заходи щодо запобігання професійних захворювань, отруєнь, травматизму та аварій.	Можуть зрозуміти, як запобігати професійним захворюванням, травмам та отруєнням на робочому місці, знати профілактичні заходи та методи їх впровадження, вміти діяти в небезпечних ситуаціях на робочому місці, знати, як правильно поводитись в аварійних ситуаціях та надавати першу допомогу у разі травм.	Питання, практична робота
1/1	Тема 7. Охорона праці користувачів комп'ютерної техніки та вимоги безпеки до технічного обладнання та процесів.	Розуміти основні проблеми, що пов'язані з безпекою праці користувачів комп'ютерної техніки, і навчитися виконувати профілактичні заходи, які допоможуть знизити ризик виникнення різноманітних проблем зі здоров'ям, пов'язаних з роботою за комп'ютером. Зокрема, вони зможуть дізнатися про правильне розташування комп'ютера, монітора та інших пристроїв, про особливості організації робочого місця та профілактичних вправ для очей і спини. Також слухачі зможуть ознайомитися з основними принципами безпеки при використанні комп'ютера та вміти уникати небезпеки виникнення пожежі та займання комп'ютерних пристроїв.	Питання, практична робота
2/2	Тема 8. Охорона праці фахівців з інформаційних	Основним принципам та заходам з охорони праці, які необхідно виконувати для забезпечення безпеки та комфорту роботи	Питання, практична робота

	технологій.	фахівців з інформаційних технологій. Правилам організації робочого місця, включаючи правильне розміщення обладнання, налаштування екрану, коректне освітлення та вентиляцію. Методам попередження травм та захворювань, пов'язаних з довготривалим користуванням комп'ютером, таких як захворювання ока, спини, шиї та кистей рук. Правильному плануванню робочого часу та виконання коротких вправ під час перерв для покращення роботи тіла та розслаблення.	
2/1	Тема 9. Охорона навколишнього середовища	Знання та розуміння важливості охорони навколишнього середовища для збереження здоров'я людей та природних ресурсів. Учасники можуть ознайомитись з нормативно-правовою базою та вимогами щодо охорони довкілля, а також засобами контролю за впливом діяльності підприємств на довкілля. Також можуть бути розглянуті питання впливу різних видів забруднень на навколишнє середовище та засоби їх уникнення чи зменшення впливу.	Питання, практична робота
1/1	Тема 10. Біологічна та екологічна безпека	Основним принципам біологічної та екологічної безпеки. Методам захисту від потенційно небезпечних біологічних та екологічних факторів, таких як хімічні речовини, віруси та бактерії, які можуть шкодити здоров'ю людини та навколишньому середовищу. Роль державних та міжнародних організацій у забезпеченні біологічної та екологічної безпеки на рівні національному та глобальному, а також важливість участі громадян у збереженні екології.	Питання, практична робота

Літературні джерела

1. Марчиниша Є., Войналович О. Охорона праці в галузі. Працезохоронні ділові ігри - К.: Центр навчальної літератури, 2021. - 204 с.
2. Грибан В., Негодченко О. Охорона праці.- К.: Центр навчальної літератури, 2019. - 280с.
3. Атаманчук П., Мендерецький В., Панчук О., Білик Р. Охорона праці в галузі. Навчальний посібник - К.: Центр навчальної літератури, 2019. - 322 с.
4. Яворовський О., Сергета І. Охорона праці в медичній галузі. - Медицина, 2021. - 488 с.
5. Гандзюк М.П. Основи охорони праці. - К.: Каравела, 2018.
6. Бедрій Я.І., Джигирей В.С., Кидесюк А.І. та ін. Безпека життєдіяльності.- Львів: Афіша, 2018. - 275 с.
7. Сапожник Г.В., Білосевич І.А., Олексюк М.П. Охорона праці та навколишнього середовища. - Кременець, 2021. - 262 с.
8. Бугай О., Бойчук Ю., Солошенко Е. Екологія і охорона навколишнього середовища. -К.: Університетська книга, 2018. - 316 с.
9. Іваненко О., Носачова Ю. Екологічна безпека інженерної діяльності. - Кондор, 2020. - 212с.
10. Мягченко О. Основи екології. - К.: Центр навчальної літератури, 2019. - 312 с.
11. ДСП 173-96. Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів. №

- 379/1404. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0379-96#Text>
12. Закон України від 14.10.1992 № 2694-ХІІ, «Про охорону праці»
<https://ips.ligazakon.net/document/T269400>
13. Закон України від 25.06.1991 № 1264-ХІІ, «Про охорону навколишнього природного середовища» <https://ips.ligazakon.net/document/T126400>
14. Закон України від 17.12.1993 № 3745-ХІІ, «Про пожежну безпеку»
<https://ips.ligazakon.net/document/T374500>
15. Наказ Про затвердження Правил безпечної експлуатації електроустановок споживачів.
<https://ips.ligazakon.net/document/view/reg2533?an=9&ed=1998 01 09>

Політика оцінювання

Політика щодо дедайннів та перескладання: Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбутись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Екзамен
20%	20%	20%	40%
1. Поточне опитування (4 теми по 5 балів) - 20 балів 2. Модульна контрольна робота - 80 балів	1. Поточне опитування (6 тем по 5 балів) - 30 балів 2. Ректорська контрольна робота - 70 балів	1. Написання та захист КПЗ - 80 балів 2. Виконання завдань під час тренінгу - 20 балів	1. Тестові завдання (25 тестів по 2 бали) - 50 балів 2. Завдання 1 – 25 балів 3. Завдання 2 – 25 балів

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)